

Aan:
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Woordvoerders Justitie & Veiligheid
Woordvoerders Emancipatie

Betreft: Suggesties bij schriftelijke inbreng wetsvoorstel Seksuele misdrijven (36.222) i.v.m. LHBTIQA+ personen

Ref.: 22.019 / 6.30.1

Geachte woordvoerders Justitie en LHBTI-emancipatie,

Tot 3 november kunt u een schriftelijke inbreng leveren bij het wetsvoorstel Seksuele misdrijven (36.222). Lesbische, homoseksuele, bi+, transgender, intersekse, queer en asexuele personen krijgen relatief veel te maken met seksueel geweld.

- **We stellen daarom voor dat u de regering in uw inbreng vraagt om in flankerend beleid bij het wetsvoorstel bijzondere aandacht te besteden aan de bestrijding van seksueel geweld tegen LHBTIQA+ personen, bijvoorbeeld met een publiciteitscampagne en bij preventie, politie, OM en slachtofferhulp.**
- **Ten aanzien van het nieuwe delict straatintimidatie stellen we voor dat de regering bijzondere aandacht besteedt aan bekendmaken van de strafbaarheid en bevorderen van de aangiftebereidheid, bijvoorbeeld met een StopApp.**

De #MeToo-beweging, sexting en sextortion: wij vinden het positief dat dit wetsvoorstel de Strafwet aanpast aan maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. Ook is het goed dat ontbreken van de wil tot seksueel contact bij de ander het uitgangspunt wordt voor strafrechtelijke aansprakelijkheid. Verder zijn we voorstander van het strafbaar stellen van seksuele intimidatie. Gezien de schrikbarende hoeveelheid seksueel geweld jegens LHBTIQA+ personen, vinden we dat er daarnaast specifieke maatregelen gericht op die groep nodig zijn.

Schrikbarend veel seksueel geweld tegen LHBTIQA+ personen

Vrouwenstellen die op straat worden nageroepen. Trans personen die geconfronteerd worden met seksueel geweld. Homo- en bi+ mannen die tijdens een date of in de kroeg te maken krijgen met grensoverschrijdend gedrag. Asexuele personen aan wie seks wordt opgedrongen. Ook lesbische, homoseksuele, bi+, transgender, intersekse, queer en asexuele personen worden helaas vaak het slachtoffer van seksueel geweld. Waar de cijfers bij vrouwen al erg hoog liggen, liggen de cijfers over seksueel geweld jegens LHBTIQA+ personen nóg hoger dan bij andere personen. Enkele schrikbarende onderzoeksresultaten¹.

- Van de **bi+ vrouwen** kreeg ruim de helft (52%) ooit te maken met seksueel geweld en twee derde (65%) met seksuele grensoverschrijding;
- Van de **lesbische vrouwen** kreeg 37% ooit te maken met seksueel geweld, tegenover 22% bij heteroseksuele vrouwen;
- Van de **asexuele personen** kreeg 82% ooit te maken met seksueel geweld;
- **Transgender personen** maakten in het *afgelopen jaar* 4 tot 7 keer vaker seksueel geweld mee dan cisgender personen (7,2% bij trans vrouwen, 4,6% bij trans mannen).
- **Homo- en bi+ mannen** kregen drie keer vaker dan heteroseksuele mannen ooit te maken met seksueel geweld (18% tegenover 6%);

Hoewel met betrekking tot intersekse personen geen gespecificeerde cijfers bekend zijn, en specifiek onderzoek broodnodig is, blijkt uit Europees onderzoek dat deze groep nog meer seksueel en/of fysiek geweld ervaart dan LHBTI-personen.² Verder is het onbekend hoe de situatie is van bijvoorbeeld trans personen van kleur of zwarte lesbische vrouwen. Het is goed denkbaar dat de cijfers bij personen die te maken hebben met vormen van intersectionaliteit (combinaties van non-discriminatiegronden) nog hoger liggen.

¹ Deze gegevens zijn o.a. afkomstig uit de volgende onderzoeken: Seksuele gezondheid in Nederland 2017, Rutgers, 2017 (p.62); Overal op je hoede, geweld tegen transgender personen in Nederland, Transgender Netwerk Nederland, 2018 (p.20) . 10x Vraag en antwoord over asexualiteit, Kenniscentrum Movisie, NOA, (p.9); Kennissynthese Nederlandse onderzoeken over bi+ mensen en thema's (p.28-29), Bi+ Nederland, 2021.

² A long way to go for LGBTI equality, European Union Agency for Fundamental Rights, 2020 (p.40).

Het wetsvoorstel Seksuele misdrijven zelf is vanzelfsprekend neutraal geformuleerd voor wat betreft geslacht, seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken. Gezien de hoge cijfers onder de LHBTIQA+ groep, vinden we het belangrijk dat met flankerend beleid bijzondere aandacht aan deze groep wordt besteden.

We verzoeken u om de regering in uw inbreng te vragen om in het flankerend beleid (paragraaf 6.8 van de Memorie) o.a. de volgende maatregelen t.a.v. LHBTIQA+ op te nemen:

- Besteed in **publiekscampagnes** rond de wet, en in campagnes om de aangiftebereidheid te bevorderen, nadrukkelijk aandacht aan de LHBTIQA+ groep - maak bijvoorbeeld gebruik van beelden en voorbeelden uit deze groep;
- Besteed bij **preventie** aandacht aan de LHBTIQA+ groep, bijvoorbeeld door op school, in inclusieve seksuele vorming over wensen en grenzen, ook te spreken over LHBTIQA+ personen;³
- Zorg dat er bij **politie en OM** voldoende kennis en sensitiviteit is ten aanzien van LHBTIQA+, en de mate en vorm waarin zij te maken krijgen met seksuele delicten, bijvoorbeeld door hier aandacht aan te besteden op de politieacademie en steun te geven aan Roze in Blauw;
- Zorg dat er bij **slachtofferhulpverlening** voldoende kennis en sensitiviteit is ten aanzien van LHBTIQA+ en de mate en vorm waarin zij te maken krijgen met seksuele delicten. Zoals een aanbeveling luidt in recent onderzoek dat de regering liet verrichten naar seksueel en huiselijk geweld tegen LHBTI+ personen: 'voor effectieve hulpverlening is het van belang om het verband tussen LHBTI+ en een hogere kans om te maken te krijgen met huiselijk of seksueel geweld breed onderkend te krijgen.'⁴

Seksuele intimidatie

"Hij [zei] tegen haar dat hij 'haar wel zou genezen', doelend op seks met hem."

De lesbische Esther (pseudoniem) vertelde kenniscentrum Movisie over haar ervaringen met seksuele intimidatie.

We vinden het positief dat het wetsvoorstel ook seksuele (straat) intimidatie strafbaar stelt. Lesbische-, bi+ en asexuele vrouwen hebben hier veel mee te maken. Het gaat dan bijvoorbeeld om schelden, achtervolgen, insluiten en fysiek geweld met een seksuele ondertoon. De slachtoffers krijgen van opdringerige (meest mannelijke) daders dingen te horen als 'mag ik meedoen?', of dat ze waarschijnlijk lesbisch of asexueel zouden zijn omdat ze 'nog nooit goede seks [hebben] gehad met een man'.⁵ Ook trans personen hebben regelmatig te maken met seksuele intimidatie; zo geeft 41% van de ondervraagden aan geconfronteerd te worden met kwetsende seksuele opmerkingen.⁶

De Memorie bij het wetsvoorstel stelt dat het, zeker in de beginfase, lastig kan worden om seksuele intimidatie vast te stellen en te bewijzen. In Rotterdam en Amsterdam voert men al langer beleid tegen seksuele (straat) intimidatie. Rotterdam introduceerde bijvoorbeeld een StopApp om deze intimidatie eenvoudig te melden.⁷

- **We stellen voor dat u in uw inbreng de regering verzoekt om met flankerend beleid aandacht te vragen voor de mogelijkheid om aangifte te doen van seksuele intimidatie, en om melding zo eenvoudig mogelijk te maken door een StopApp te introduceren.**

Conclusie

We hopen dat u met ons wilt pleiten voor aanvullende maatregelen om ook seksueel geweld tegen LHBTIQA+ personen tegen te gaan.

Hoogachtend,

Astrid Oosenbrug, COC Nederland

Petra Luiken, Bi+ Nederland

Amber Witsenburg, Nederlandse Organisatie Asexualiteit (NOA)

Brand Berghouwer, Transgender Netwerk Nederland (TNN)

Miriam van der Have, Nederlandse organisatie voor seksediversiteit NNID

³ Zie bijvoorbeeld: Manifest voor betere seksuele vorming, van o.a. Rutgers en COC.

⁴ Lhbt+ en huiselijk en seksueel geweld; risicofactoren, hulpverlening en preventie, Significant Public 2022 (p.4).

⁵ Zoenen is gevaarlijk; Onderzoek naar geweld tegen lesbische vrouwen, Movisie 2011 (o.a. p.37, 82). Voor de betreffende gegevens over asexuele personen, zie 2019 Asexual Community Survey Summary Report, Weis et al., 2021 (o.a. p. 57).

⁶ Overall op je hoede, geweld tegen transgender personen in Nederland, Transgender Netwerk Nederland, 2018 (p.21).

⁷ <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/straatintimidatie/>